Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-612
(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. dr. drs. H.M.B. Brouwer, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 22 juli 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: Univé N.V. te Assen, Verzekeraar, die de uitvoering van de rechtsbijstand heeft overgedragen aan Stichting Univé Rechtshulp, gevestigd te Assen, verder te noemen Uitvoerder
Datum uitspraak	: 22 juli 2020
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies

Samenvatting

De echtgenoot van Consument had een conflict met zijn werkgever al voordat zij de rechtsbijstandverzekering afsloot. Naar aanleiding van aangezegd ontslag doet Consument een beroep op de verzekering. Uitvoerder weigert de zaak in behandeling te nemen op grond van de voorzienbaarheid van het arbeidsconflict. Het was volgens Uitvoerder te voorzien dat de werkgever hem zou ontslaan, althans een arbeidsrechtelijk geschil zou ontstaan. De Commissie vindt de weigering van rechtshulp door Uitvoerder terecht en wijst de vordering van Consument af.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door Consument (digitaal) ingediende klachtformulier;
- het verweerschrift van Uitvoerder;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Uitvoerder;
- de reactie op dupliek van Consument.

De Commissie stelt vast dat Consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. De uitspraak is daardoor niet-bindend.

De Commissie stelt vast dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak kan daarom op grond van de stukken worden beslist.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Consument heeft op 4 mei 2016 met het oog op het kopen van een woning een aantal verzekeringen uitgebreid en daarbij opgemerkt dat zij nog geen rechtsbijstands-verzekering had. Op 6 mei 2016 heeft zij bij Verzekeraar een rechtsbijstandverzekering particulier, verder te noemen Verzekering, gesloten.

2.2 Op Verzekering zijn van toepassing de Voorwaarden Rechtshulpverzekering Particulier, verder te noemen de Voorwaarden.

a. In de Voorwaarden is, voor zover relevant, bepaald:
b. *" 7.1 Algemeen*
c. *U bent niet verzekerd:*
    - *voor conflicten:*
        - *die voor het sluiten van de verzekering zijn ontstaan*
        - *waarvan u op het moment dat u de verzekering afsloot redelijkerwijs had kunnen beseffen dat deze zouden kunnen ontstaan […]".*

2.3 De echtgenoot van Consument, verder te noemen de echtgenoot, heeft op 21 maart 2016 een reactie van zijn werkgever ontvangen waarin staat dat hij "niet blij is dat de cijfers er niet zijn" en dat hij hem daarvoor verantwoordelijk houdt. Op 22 maart 2016 heeft de echtgenoot gesteld dat hij "structureel gebypassed" wordt door zijn leiding-gevende. Op 3 mei 2016 heeft de echtgenoot ontdekt dat het loon over de maand april niet (volledig) is betaald. Op 4 mei 2016 heeft echtgenoot bij navraag gehoord dat hij de enige is die maar een deel van zijn salaris heeft ontvangen. Die dag heeft er een gesprek plaatsgevonden waarin aan hem verwijten worden gemaakt over zijn functioneren. Echtgenoot heeft dit beschreven met "alsof er een coup is gepleegd". In het gesprek zijn woorden als fraude en mismanagement over het handelen van echtgenoot gebruikt. De werkgever heeft hem bepaald gedrag verweten en echtgenoot heeft zich aangevallen en in de steek gelaten gevoeld. Aan het einde van het gesprek is afgesproken dat de werkgever vrijdag 6 mei met een voorstel zal komen. In een gesprek op vrijdag 6 mei 2016 heeft echtgenoot te horen gekregen dat hij ontslagen zou worden. Echtgenoot heeft op 10 mei 2016 ontslag aangezegd gekregen en Consument heeft een beroep gedaan op de Verzekering voor rechtshulp bij deze ontslagprocedure.

2.4 Het verzoek heeft Uitvoerder afgewezen, omdat deze van mening is dat op het moment dat de Verzekering is afgesloten, echtgenoot redelijkerwijs kon verwachten dat hij een conflict zou kunnen krijgen met zijn werkgever. Uitvoerder heeft de claim afgewezen vanwege de voorzienbaarheid van het conflict omdat op grond van artikel 7.1 van de Voorwaarden in een dergelijke situatie rechtshulp van dekking is uitgesloten.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering Consument

3.1 Consument vordert een bedrag van € 20.000,00 alsmede wettelijke rente over dit bedrag vanaf 6 mei 2016. Genoemd bedrag vertegenwoordigt de kosten voor de door Consument ingehuurde advocaten in gevoerde procedures. Consument tekent hierbij aan dat het bedrag een eerste indicatie is van de gemaakte kosten en de schade. Het exacte schadebedrag moet nog in beeld worden gebracht door haar adviseur.

Grondslagen en argumenten daarvoor

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag. Uitvoerder is toerekenbaar tekortgeschoten in de nakoming van zijn verbintenissen uit de Verzekering doordat hij dekking heeft geweigerd voor het verzoek om rechtshulp in de ontslagprocedure van echtgenoot van Consument. Consument voert hiertoe de volgende argumenten aan.

- Uitvoerder had het verzoek tot het verlenen van rechtsbijstand inzake de arbeidsrechtelijke geschillen niet mogen afwijzen op basis van voorzienbaarheid. Voorzienbaarheid was niet aan de orde. Het tijdsbestek was kort maar dat berust op louter toeval. De voorzienbaarheid is op geen enkele wijze aangetoond. Juist als gevolg van de onvoorzienbaarheid van het ontslag is echtgenoot van Consument volledig ingestort. Uitvoerder doet het voorkomen alsof het afsluiten van de Verzekering verband zou houden met een voor Consument voorzienbaar ontslag van echtgenoot. Dat is geenszins het geval geweest.
- Het feit dat een eigen advocaat in de arm is genomen, was geen valide afwijzingsgrond. Dit was noodzakelijk omdat het verzoek tot rechtsbijstand door Uitvoerder werd afgewezen en er snel gehandeld moest worden. Uitvoerder handelde niet snel. Omdat het allemaal procedures waren, zou er sowieso recht op een eigen advocaat zou hebben bestaan.
- Er is voldoende informatie verstrekt aan Uitvoerder om de zaken in te schatten.
- De tijdlijn die Consument heeft aangeleverd en die Uitvoerder heeft weergegeven, is een opsomming van alle problemen binnen het bedrijf. Hieruit blijkt niets van de positieve ontwikkelingen terwijl die wel aanwezig waren. Aangezien echtgenoot van Consument goed op weg was, lag een ontslag niet in de lijn der verwachtingen.

Verweer Uitvoerder

3.3 Uitvoerder heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:

- Gezien het feit dat de klacht over de hypotheekverstrekking al eerder is behandeld door Kifid, valt die buiten deze procedure. Alleen de klacht van Consument over het niet-gedekt zijn van het conflict van haar man met zijn ex-werkgever is hier aan de orde.

- In de Voorwaarden is bepaald dat niet verzekerd zijn conflicten 'waarvan u op het moment dat u de verzekering afsloot redelijkerwijs had kunnen beseffen dat deze zouden kunnen ontstaan'. In dit kader is van belang het antwoord op de vraag wat Consument en haar familie wisten of konden beseffen ten tijde van het afsluiten van de Verzekering. Wellicht is het aannemelijk dat zij op dat moment niet per se kon voorzien dat de werkgever een ontslag in gedachten had. Voor het inroepen van de uitsluiting 'voorzienbaarheid' is niet noodzakelijk dat Consument het exacte conflict moet kunnen voorzien. Bepalend is of zij, op basis van wat zich had voorgedaan, in alle redelijkheid er rekening mee kon houden dat er een conflict met de werkgever zou kunnen ontstaan.
- Voor de vraag of enig conflict met de werkgever te verwachten was, is bepalend of Consument, op basis van wat zich had voorgedaan, in alle redelijkheid er rekening mee kon houden dat er een conflict met de werkgever zou kunnen ontstaan waarbij als uitgangspunt dient de tijdlijn inzake de procedure tegen het onrechtmatig ontslag die door Consument zelf is opgesteld. Op het moment dat Consument Verzekering afsloot, waren er voldoende aanwijzingen dat er redelijkerwijs een conflict zou kunnen ontstaan.
- Consument heeft in haar klacht niet uitgelegd waarom zij het conflict wel gedekt vindt. In de omvangrijke informatie die Consument met haar klacht meestuurt, vindt Uitvoerder geen argumenten die aanleiding geven om het door hem ingenomen standpunt over de dekking te herzien. Daarom is er geen reden om de door Consument gemaakte kosten te vergoeden.

4. Beoordeling

4.1 De Commissie ziet zich gesteld voor de vraag of het conflict waarvoor Consument een beroep op haar Verzekering heeft gedaan, te voorzien was bij het aangaan van de Verzekering op 6 mei 2016.

4.2 De Commissie heeft uit de Voorwaarden de volgende bepaling gelezen: "*U bent niet verzekerd: voor conflicten: - waarvan u op het moment dat u de verzekering afsloot redelijkerwijs had kunnen beseffen dat deze zouden kunnen ontstaan […]".* Naar het oordeel van de Commissie heeft Verzekeraar hiermee een (zoveel mogelijk) objectieve, duidelijke en concrete dekkingsmaatstaf geformuleerd. Omdat van een onduidelijke laat staan onbegrijpelijke dekkingsbepaling geen sprake is, is toetsing aan de Richtlijn 93/13/EEG Oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en afdeling 6.5.3 Burgerlijk Wetboek ('BW') niet aan de orde. Vergelijk de uitspraak van Geschillen-commissie van 1 mei 2020, nr. 2020-391.

4.3 Consument stelt dat zij, noch echtgenoot het ontslag had zien aankomen en dat het ontslag op valse aantijgingen was gebaseerd.

Consument heeft echter het standpunt van Uitvoerder dat er op het moment van afsluiten van de Verzekering voldoende aanwijzingen waren dat er redelijkerwijs een conflict zou kunnen ontstaan niet voldoende gemotiveerd weerlegd. Naar het oordeel van de Commissie was het ontslag, althans een geschil met de werkgever te voorzien bij het aangaan van de Verzekering. Uitvoerder heeft voldoende feiten aangedragen die argumenten voor zijn standpunt vormen. Zo blijkt uit de correspondentie dat de echtgenoot al ruim voor het aangaan van de Verzekering was aangesproken op zijn disfunctioneren en had de echtgenoot van Consument op 4 mei 2016 bij navraag gehoord dat hij de enige was die maar een deel van zijn salaris over de maand april had ontvangen. Die dag heeft er ook een gesprek plaatsgevonden waarin aan hem verwijten zijn gemaakt over zijn functioneren. Consument heeft deze feiten onvoldoende weersproken.

4.4 De Commissie wijst de vordering van Consument af nu niet is komen vast te staan dat Uitvoerder toerekenbaar is tekortgeschoten door dekking te weigeren op grond van de voorzienbaarheid van het conflict ten tijde van het sluiten van de Verzekering.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

De uitspraak heeft de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.